

Nr 583.

Av herr **Andersson** i Stockholm **m. fl.**, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 245, angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer, att utgå från anslag under elfte huvudtiteln.*

I kungl. proposition nr 245 under punkt 16 föreslås en pension på 4,008 kronor till f. d. underståthållaren Vilhelm Adolf Tamm. I propositionen återgives ett uttalande från statskontoret, vari meddelas att någon rätt till pension i detta fall icke kan anses föreligga. Detta uttalande måste av såväl formella som reella skäl anses riktigt, och vi skall här anföra några skäl för denna uppfattning.

Enligt i propositionen lämnad redogörelse ställdes Tamm år 1929 respektive 1930 av allmänna åklagaren under »åtal för förseelser i samband med fullgörande av uppdrag dels såsom överståthållareämbetets ombud hos aktiebolaget Stockholms hypotekskassa och dels såsom allmänt ombud i Allmänna sparbanken i Stockholm samt att de mot Tamm sålunda anhänggjorda målen blevo slutligen avgjorda genom högsta domstolens utslag den 11 februari 1933, varigenom Tamm dömdes dels för visat oförstånd såsom ombud hos förenämnda bolag att böta sexhundra kronor och dels för vårdslöshet och försummelse såsom allmänt ombud i omförmälda sparbank att böta likaledes sexhundra kronor, motsvarande beloppet för ett år av det med uppdraget förenade arvodet.»

Detta är en påminnelse om de förseelser, som Tamm under sin tjänstetid låtit komma sig till last. Bakom meddelandets försiktiga formulering ligger dock förhållanden, som bringat många små sparare till ekonomisk ruin. Allmänna sparbanken var, som bekant, ett företag som i mycket stor utsträckning drog till sig de mindre inkomsttagarnas sparade slantar. Förtroende för banken skapades på grund av att det allmänna ombudet var en ämbetsman i underståthållarens ställning. Tamm lämnade försäkringar om bankens soliditet långt efter det, att de initierade måste ha vetat om att företaget var bankruttmässigt. På grund av dessa omständigheter läto godtrogna människor, som beträffande bankens tillförlitlighet icke hade annat att rätta sig efter än den »kontroll» samhället genom det allmänna ombudet utövade och de på grund av denna »kontroll» lämnade försäkringarna, förleda sig till att i banken placera sina sparade medel. Bland insättarna befann sig många äldre, som under ett långt och strävsamt liv lyckats spara något tusental eller några hundratal kronor med vilka de hoppats att hjälpligt draga sig fram under sin ålders dagar. Dessa förlorade med kraschen i Allmänna sparbanken en betydande del av sina genom hårt arbete och många försakelser hopspa-

rade slantar. Många av dessa ha säkerligen nu intet annat att leva på än den folkpension de kan erhålla, vilken som bekant icke är tillräcklig för åldringarnas uppehälle.

Det kan icke sägas vara praxis, att riksdagen beviljar pension i sådana fall som det här omskrivna. När det gäller arbetare, som under 30 à 40 år pliktroget arbetat åt staten, brukar riksdagen i bästa fall bevilja en pension på 900 à 1,000 kronor. Om emellertid en arbetare gör sig skyldig till någon förseelse, leder detta, även om förseelsen relativt är av mycken lindrig art, till avsked utan vare sig pension eller annat understöd från staten.

Sett mot bakgrunden av dessa förhållanden måste det betraktas som en utmaning mot alla dem, som blevo lidande av kraschen i Allmänna sparbanken, och mot den uppfattning, som betydande grupper av landets rätttänkande befolkning hyser, därest riksdagen i förevarande fall skulle bevilja pension.

Med hänvisning till dessa skäl få vi härmed hemställa,

att riksdagen måtte besluta avslå förslaget om pension åt f. d. underståthållaren Tamm.

Stockholm den 19 mars 1934.

Edoff Andersson.

Viktor Herou.

K. Kilbom.

Nils Flyg.

Verner Karlsson.

Albin Ström.

Aug. Spångberg.